

PÄIJÄT-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY

TASEKIRJA 31.12.2014

Sisällysluettelo

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	3
TULOSLASKELMA	7
TASE	8
RAHOITUSLASKELMA	10
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	11
TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	20
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	20
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	21
TOSITELAJIT JA TOSITTEIDEN SÄILYTYSTAPA	21

PÄIJÄT-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY
Y-tunnus 0937458-6
Sapelikatu 7
15160 LAHTI

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Yhtiön omistajat, toiminta-alue ja tehtävät

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy (PHJ) perustettiin 18.6.1993 ja sen varsinainen toiminta alkoi 1.1.1994. Osakkaina on 12 kuntaa. Lahden kaupunki on yhtiön pääomistaja 51,5 %:n osuudella, joten yhtiö kuuluu Lahden kaupunkikonserniin. Toimialueen asukasluku 31.12.2014 oli 203 035 asukasta, vähennystä 0,15 % edelliseen vuodenvaihteeseen. Toimialueen pinta-ala on n. 6 000 km².

Yhtiö hoitaa osakaskuntiensa puolesta kunnanvastuujätteiden käsittely- ja hyödyntämispalvelut. Yhtiön päätoimipaikka on Kujalan jätekeskus Lahdessa, jossa sijaitsevat yhtiön toimisto ja kaikki käsittelytoiminnot. Jätteitä vastaanotetaan lisäksi osakaskunnissa sijaitsevilla jäteasemilla, jätepäivystyspisteillä, kiertävin keräyksin, ekopisteillä ja vaarallisen jätteen konteilla. Yhtiö tarjoaa jätteiden käsittelypalveluita myös elinkeinoelämälle. Toimialueen kunnissa on käytössä pääosin kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus. Yhtiö hoitaa kuntien päätöksiensä mukaisesti Orimattilan ja Heinolan eräiden kunnanosien jättekuljetuksien kilpailutustehtävät ja urakoiden valvonnan.

Yhtiön visio ja strategiset päämäärät on kirjattu hallituksen 23.6.2010 tarkistamaan strategiaan vuoteen 2020.

Yhtiökokouksessa 2014 yhtiön englanninkielinen toiminimi muutettiin muotoon Päijät-Häme Waste Management Ltd.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Yhtiön vastaanottama kokonaisjättemäärä (pl. puhtaat ylijäämämaat) oli 185 038 tonnia (209 218 tonnia v. 2013), 12 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Jättemäärän vähennys johtuu suurimmaksi osaksi teollisuus- ja rakennusjätteiden sekä pilaantuneiden maiden vastaanoton vähenemisestä. Kokonaisjättemäärästä hyödynnettiin 91 % (89 % v. 2013). Kokonaisjättemäärästä oli yhdyskuntajätteitä 88 617 tonnia, josta hyödynnettiin 95 % (95 % v. 2013). Yhtiön kautta kulkevien yhdyskuntajätteiden määrä kasvoi 0,6 % edellisestä vuodesta

Jätteestä valmistettujen puu- ja SRF-murskeiden toimitusmäärät Lahti Energian Kymijärvi II voimalaan vähenivät edellisestä vuodesta. Lahti Energia Oy:n vähentynyttä polttoainetarvetta on kompensoitu solmimalla uusia toimitussopimuksia vuodelle 2015 useamman eri toimijan kanssa.

Sekajätteen toimitusmäärät energiahyötykäyttöön Kotkan Energia Oy:lle ja Ekokem Oy:lle olivat suunnitellun mukaiset. Rakennusjätteen vastaanottomäärissä oli selvää vähentymistä edellisvuoden verrattuna, jonka uskotaan johtuvan osin vallitsevasta rakentamisen hiipumisesta ja osin kiristyneestä kilpailusta. Vastaanotettujen nestemäisten jätteiden määrässä ei tapahtunut oleellisia muutoksia edellisvuoteen nähden.

Kujalan jätekeskusalueen käyttöä tehostettiin vuokraamalla rakennettuja kenttiä muille yrityksille varasto- ja tuotannolliseen käyttöön. Vuoden 2014 aikaan uusia toimijoita alueella olivat Gasum Oy ja Honkajoki Oy. Kattohuopajätteitä käsittelevälle Tarpaper Recycling Finland Oy:lle rakennutettiin ja vuokrattiin Kujalaan käsittelyhalli. Loppuvuodesta uutena vuokralaisena alueelle tuli NCC Roads Oy.

PÄIJÄT-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY
Y-tunnus 0937458-6

Päijät-Hämeen Jätelautakunta käynnisti keväällä 2014 toimialueen jätehuoltomääräyksiä tarkistamisen. Jätehuoltomääräyksiä uudistamista ja kierrätyksen lisäämismahdollisuuksia käsiteltiin työpajatyypisissä tapaamisissa toimialueen kuljetusliikkeiden kanssa sekä yhteisessä seminaarissa yhtiön hallituksen ja jätelautakunnan jäsenten kanssa. Jätehuoltomääräykset menevät jätelautakunnan hyväksyttäväksi keväällä 2015.

Materiaalikierrätyksen lisäämiseksi ja kaatopaikkasijoituksen vähentämiseksi käynnistettiin käsittelylaitoksen hankinta kilpailullisella neuvottelumenettelyllä. Mahdollinen hankintapäätös tehdään keväällä 2015. Taustaselvityksenä laitoshankkeelle valmistui keväällä insinööritoimisto organisen jätteen kaatopaikkakiellon vaikutuksista. Organisen jätteen kaatopaikkakielto tulee voimaan 1.1.2016.

Materiaalikierrätyksen, erityisesti biojättesaannon lisäämiseksi käynnistettiin yhteistyössä Lahden Talot Oy:n kanssa "Luukuta oikein" - neuvontakampanja. Kampanja päättyy keväällä 2015. "Pienennä BioBerttaa" - tiedotuskampanja tähtää ruokahävikin vähentämiseen ja biojätteen oikean lajittelun lisäämiseen.

Osakkuusyhtiö LABIO Oy:n uusi biokaasulaitos otettiin koekäyttöön loppuvuodesta 2014 ja otetaan tuotannolliseen käyttöön keväällä 2015. LABIO:n omistajat Lahti Aqua Oy ja PHJ rahoittivat investointia omistuksen suhteessa. PHJ:n osuus lainoista on 3,5 M€, josta 1,2 M€ pääomallinaa.

Arvio taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

Yhtiön liikevaihto oli 13,5 M€ joka oli 6 % vähemmän kuin edellisenä vuotena. Liikevaihdon lasku johtuu pääosin vastaanotettujen elinkeinoelämän jätemäärien vähentymisestä ja energiakäyttöön ulosmyytyjen tuotteiden määrän vähentymisestä. Tulevien ja lähtevien jätemäärien muutokset näkyvät myös käsittelykuluissa, jotka vähenivät 5 %.

Merkittävä kuluerä on kaatopaikkojen jälkihoitovaraus, jota tehtiin 0,6 M€. Varaus ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen erä. Vuoden vaihteessa oli myös tavanomaista enemmän varastossa käsiteltäviä jätteitä, joista tehtiin käsittelyvarausta 0,3 M€. Myöskään käsittelyvaraus ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen erä.

Liikevaihto sisältää 0,8 M€ valtiolle tilitettävää jäteveroa (1,1 M€ v. 2013). Maksetun jäteveron määrä väheni, koska kaatopaikalle sijoitettiin n. 6800 tonnia aikaisempaa vähemmän jätettä.

Tilikauden voitto oli 0,065 M€ (voitto 0,249 M€ v. 2013).

Käyttöomaisuusinvestointien määrä oli 1,0 M€ (0,7 M€ v. 2013). Merkittävimmät investoinnit kohdistuivat käsittelykenttien ja edelleen vuokratun käsittelyhallin rakentamiseen.

Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä korollista vierasta pääomaa yhteensä 9,3 M€ (10,0 M€ v. 2013) Lahden kaupungilta.

Tunnusluvut liiketoiminnasta sekä taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

	2014	2013	2012
liikevaihto €	13 534 013,20	14 417 802,22	13 859 118,03
liikevoitto tai -tappio	-20 638,32	55 498,64	211 477,52
liikevoitto /- tappio %	- 0,2 %	0,4 %	1,5 %
oman pääoman tuotto %	- 5,0 %	-1,3 %	2,6 %
omavaraisuusaste %	23,2 %	24,9 %	30,7 %

PÄIJÄT-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY
Y-tunnus 0937458-6

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä, merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Liikevaihdoksi vuodelle 2015 on budjetoitu 13,7 M€. Kulut on sopeutettu vähenevään jätemäärään ja tulokseksi on budjetoitu voittoa 0,16 M€.

Tärkeimmät yhtiön liiketoimintariskit liittyvät kilpailutilanteeseen markkinoilla sekä jätteestä valmistetun polttoaineen kysyntään.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Yhtiö oli mukana jätealan yhteisissä tutkimus- ja kehitysprojekteissa, kuten jätelaitosyhdistyksen kautta organisoiduissa kehitysprojekteissa.

Yhtiö toteutti omana hankkeena kaatopaikan pintarakenteiden kehityshankkeen ”Reaktiivinen pintarakenne”, jossa tutkittiin jättemateriaalien käyttöä kaatopaikan pintarakenteissa. Hankkeen tuloksien perustella haettiin ympäristölupaa toteuttaa Kujalan suljetun kaatopaikan rakenteet jättemateriaaleilla. Ympäristölupaa odotetaan kevään 2015 aikana.

Loppuvuodesta 2013 EAKR-hankerahoituksella käynnistetty kipsi- ja kattohuopajätteiden erilliskeräyskokeilu jatkui koko vuoden ajan ja päättyi keväällä 2015. Muina osatoteuttajina hankkeessa ovat Helsingin seudun ympäristöpalvelut - HSY kuntayhtymä ja Lahden Seudun Kehitys Ladec Oy. Hankkeessa valmistui kolme insinööritason opinnäytetyötä.

Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulujen osuus yhtiön liikevaihdosta, %

2014	2013	2012
1,6	0,1	0,2

Tunnusluvut ja muut tiedot henkilöstöstä

	2014	2013	2012
henkilöstön määrä, kokonaistyöllistyvyys henkilötövuosina	37,0	36,8	35,1
palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma, euroa	1 752 381,02	1 712 650,02	1 672 221,41

Selvitys henkilökunnan ja johdon palkitsemisesta

Yhtiön koko henkilökunnalle on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, jossa myös toimitusjohtaja ja muu johtoryhmä ovat mukana. Tulospalkkiota maksetaan yhtiön strategiaan perustuvien konkreettisten tavoitteiden toteutumisen perusteella. Järjestelmän periaatteista ja palkkioiden maksamisesta päättää yhtiön hallitus. Tulospalkkio maksetaan saman suuruisena kaikille ottaen huomioon poissaolot.

PÄIJÄT-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY
Y-tunnus 0937458-6

Toimitusjohtajalle ja muulle johtoryhmälle maksetaan lisäksi kannustepalkkiota uusien palvelutuotteiden kolmen (3) ensimmäisen vuoden tuloksesta. Jos uusi palvelutuote "jää eloon" ja on kannattava, siitä palkitaan. Palkkioperuste on johdettu yhtiön strategisesta tavoitteesta hyödyntää jätehuolto-osaamista liiketoiminnan kasvattamisessa. Hallitus päättää kannustepalkkiojärjestelmässä mukana olevat uudet palvelutuotteet ja päättää palkkion maksamisesta. Henkilökohtaisen kannustepalkkion maksimimäärä on 15 000 euroa/vuosi/palvelutuote/henkilö. Kannustepalkkio otettiin käyttöön v. 2012.

Palkat ja palkkiot on eritelty henkilöstöä koskevissa liitetiedoissa.

Ympäristöriskien hallinta ja ympäristövastuut

Yhtiöllä on käytössä v. 2007 sertifioitu toimintajärjestelmä, joka sisältää laadunhallinnan sekä ympäristö- ja turvallisuusasiat. Uusintasertifioinnit on tehty vuosina 2010 ja 2013.

Yhtiö on varautunut jätelain ja ympäristölupien mukaisiin kaatopaikkojen jälkihoitovelvoitteisiin tekemällä vuosittain kirjanpidossa pakollisen jälkihoitovaruksen. Varauksen muutokset on eritelty taseen liitetiedoissa. Jälkihoitokulut muodostuvat pääosin Lahden Kujalan suljetun sekä käytössä olevan kaatopaikan laskennallisista lopettamiskuluista. Lisäksi Heinolan ja Hollolan suljettujen kaatopaikkojen vesienkäsittely- ja tarkkailukulut katetaan varauksesta. Vastuiden suuruus tarkistettiin v. 2013 ja on vuoteen 2025 n. 6,4 M€. Tarkistuksen yhteydessä hallitus päätti, että jälkihoitovaruksen suuruus vuosille 2013 ja 2014 on vähintään 500 000 euroa (pl. Länsipää). Varausta kerättiin vuonna 2014 maksullisista kaatopaikalle sijoitettavista jätteistä ja lajitteluterminaali LATE:lle vastaanotetuista seka- ja rakennusjätteistä. Lisäksi kaasunkeräyksen vositulot kirjataan jälkihoitovaruukseen. Kunnostettavana olevan Kujalan suljetun kaatopaikan Länsipään jälkihoitoa varten kirjataan kaikista sinne sijoitetuista maksullisista jätteistä varaus vuosituloksesta. Jälkihoitovarausten käyttösuunnitelmat ja varauksen riittävyys tarkistetaan vuosittain.

Lahden kaupunginvaltuusto on antanut 7.11.2005 sitoumuksen, jonka mukaan kaupunki vastaa Kujalan jätekeskuksen ympäristöluvan mukaisista velvoitteista, mikäli yhtiö ei pysty niistä itse vastaamaan. Sitoumus koskee 1 937 000 euron suuruisia ennakoituja toiminnan lopettamiseen liittyviä kustannuksia. Kujalan ympäristöluvan mukainen vakuuden tarkistus on vireillä Etelä-Suomen aluehallintoviranomaisessa (AVI). Uusi jätelaki ei enää mahdollista omistajakunnan sitoumuksen käyttöä ympäristöluvan mukaisena vakuutena.

Hallituksen esitys yhtiön tilikauden voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Voitonjakokelpoiset varat tilinpäätöksessä ovat 1 673 433,32 euroa, josta tilikauden voitto on 64 910,68 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia eikä myöskään OYL:n 13.2 §:ssä tarkoitettu maksukykyisyydesti vaikuta voitonjakokelpoisten varojen määrään. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan voitonjakokelpoista varoista 896 euroa osakkeelle eli yhteensä 240 128,00 euroa ja vapaaseen omaan pääomaan jätetään 1 433 305,32 euroa.

Osakkeiden määrä ja yhtiöjärjestyksen määräykset

	2014	2013	2012
osakkeiden määrä, kpl (1 ääni/osake)	268	268	268

Yhtiön osakkeita rasittavat yhtiöjärjestyksen mukaiset suostumus- ja lunastuslausekkeet.

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
LIIKEVAIHTO	13 534 013,20	14 417 802,22
Liiketoiminnan muut tuotot	608 056,56	389 927,79
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-209 428,74	-242 279,29
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yhteensä	-209 428,74	-242 279,29
Ulkoiset palvelut	-7 665 281,74	-8 057 745,58
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-7 874 710,48	-8 300 024,87
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 752 381,02	-1 712 650,02
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-327 796,48	-320 073,78
Muut henkilösivukulut	-73 649,57	-60 938,16
Henkilösivukulut yhteensä	-401 446,05	-381 011,94
Henkilöstökulut yhteensä	-2 153 827,07	-2 093 661,96
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 338 527,10	-1 462 364,53
Liiketoiminnan muut kulut	-2 795 643,43	-2 896 180,01
LIIKEVOITTO	-20 638,32	55 498,64
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	1 850,00	2 050,00
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	509,53	38,60
Muilta	157 490,39	46 970,06
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	157 999,92	47 008,66
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-141 853,12	-101 037,00
Muille	-645,99	-130,81
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-142 499,11	-101 167,81
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	17 350,81	-52 109,15
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-3 287,51	3 389,49
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	287 021,77	309 908,84
Tuloverot	-218 823,58	-63 851,52
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	64 910,68	249 446,81

TASE
31.12.2014
31.12.2013
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

1 553,87

2 719,27

Muut pitkävaikutteiset menot

8 272,12

12 433,04

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

9 825,99

15 152,31

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

35 473,56

35 473,56

Rakennukset ja rakennelmat

6 471 781,30

6 062 648,61

Koneet ja kalusto

2 667 527,84

3 063 420,62

Muut aineelliset hyödykkeet

1 964 489,17

2 148 784,73

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

197 082,35

327 414,49

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

11 336 354,22

11 637 742,01

Sijoitukset

Osuudet omistusyhteisyrityksissä

1 000 000,00

1 000 000,00

Saamiset omistusyhteisyrityksiltä

3 500 000,00

3 500 000,00

Muut osakkeet ja osuudet

8 081,09

8 081,09

Muut saamiset

98 810,00

60 410,00

Sijoitukset yhteensä

4 606 891,09

4 568 491,09

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ
15 953 071,30
16 221 385,41
VAIHTUVAT VASTAAVAT

Pitkäaikaiset saamiset

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

15 000,00

Pitkäaikaiset saamiset yhteensä

15 000,00

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

1 072 808,51

1 332 758,81

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

312 738,89

411 722,85

Saamiset omistusyhteisyrityksiltä

125 903,70

126 891,50

Lainasaamiset

1 500,00

Muut saamiset

64 804,81

Siirtosaamiset

178 906,89

60 032,71

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä

1 690 357,99

1 997 710,68

Rahat ja pankkisaamiset

560 230,71

236 965,39

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ
2 265 588,70
2 234 676,07
VASTAAVAA YHTEENSÄ
18 218 660,00
18 456 061,48

TASE
31.12.2014
31.12.2013
VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Osakepääoma	1 876 000,00	1 876 000,00
Vararahasto (oy)	284 402,08	284 402,08
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	1 608 522,64	1 599 203,83
Tilikauden voitto (tappio)	64 910,68	249 446,81
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 833 835,40	4 009 052,72

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Poistoero	484 579,35	771 601,12
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	484 579,35	771 601,12

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	2 253 610,56	1 451 380,43
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	2 253 610,56	1 451 380,43

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat saman konsernin yrityksille	8 658 335,00	9 320 001,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	8 658 335,00	9 320 001,00

Lyhytaikainen vieras pääoma

Lainat rahoituslaitoksilta		
Saadut ennakot	3 415,33	2 468,68
Ostovelat	836 940,09	1 054 538,83
Velat saman konsernin yrityksille	941 407,02	807 886,10
Velat omistusyhteisyriksille	130 699,40	143 804,08
Muut velat	499 081,51	362 384,23
Siirtovelat	576 756,34	532 944,29
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	2 988 299,69	2 904 026,21

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ
11 646 634,69
12 224 027,21
VASTATTAVAA YHTEENSÄ
18 218 660,00
18 456 061,48

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto/Tappio ennen satunnaisia eriä	-3 287,51	3 389,49
Tuotot ja kulut joihin ei liity maksutapahtumaa:		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 338 527,10	1 462 364,53
Siirtyvien palkkojen lisäys (+) ja vähennys(-)	7 059,68	-17 823,40
Pakollisten varausten lisäys (+) ja vähennys (-)	802 230,13	222 527,77
Muut oikaisut:		
Rahoitus tuotot(-) ja kulut(+)	-17 350,81	52 109,15
Käyttöomaisuuden myyntivoitot(-) ja -tappiot(+)	-115 332,58	-22 895,56
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	2 011 846,01	1 699 671,98
Käyttöpääoman muutos:		
Konsernitilisaamisen lisäys(-) ja vähennys(+)	193 974,62	1 113 810,44
Konsernitilivelan lisäys (+) ja vähennys (-)	155 789,11	
Pitkäaikaisten korottomien saamisten lis. (-)/väh. (+)	-15 000,00	
Lyhytaikaisten korottomien saamisten lis. (-)/väh. (+)	227 707,36	-559 759,19
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lis. (+)/väh. (-)	-97 784,23	46 406,23
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	2 476 532,87	2 300 129,46
Saadut osingot	1 850,00	2 050,00
Maksetut korot	-142 499,11	-101 167,81
Saadut korot liiketoiminnasta	13 648,30	13 117,08
Maksetut välittömät verot	-199 478,21	
Saadut ennakonpalautukset	5 120,74	90 650,00
Liiketoiminnan rahavirta ennen satunnaisia eriä	2 155 174,59	2 304 778,73
Satunnaisten erien rahavirta	0,00	0,00
Liiketoiminnan rahavirta (A)	2 155 174,59	2 304 778,73
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 031 949,44	-757 675,42
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	11 272,58	22 895,56
Investoinnit muihin sijoituksiin	-38 400,00	-750 000,00
Myönnettyt lainat		-3 500 000,00
Saadut korot investoinneista	128 961,59	49 348,23
Investointien rahavirta (B)	-930 115,27	-4 935 431,63
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen nostot		3 550 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-661 666,00	-543 333,00
Maksetut osingot	-240 128,00	-187 600,00
Rahoituksen rahavirta (C)	-901 794,00	2 819 067,00
Rahavarojen muutos (A+B+C)	323 265,32	188 414,10
Rahavarat tilikauden alussa	236 965,39	48 551,29
Rahavarat tilikauden lopussa	560 230,71	236 965,39

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Yhtiön pysyviin vastaaviin merkityt aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on arvostettu suunnitelmapoistoin ja avustuksin vähennettyyn hankintamenoonsa.

Saamisiin merkityt myynti-, laina- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisempaan todennäköiseen arvoonsa. Velat on arvostettu nimellisarvoonsa.

Jätelain 44 §:n mukaisen kirjanpidon eriyttämisen yleiset periaatteet

Kirjanpidon eriyttämisessä pyritään noudattamaan aiheuttamisperiaatetta toiminnan tuloksen jakamisessa kunnan vastuulla olevaan ja markkinaehtoiseen jätehuoltoon.

1. Käsittely- ym. maksujen ja tulojen sekä myyntitulojen (palveluiden myynti, ulosmyynti) jakoperusteena on käytetty sisään tulevia jätemääriä / liikevaihtoa / liiketoiminnan muita tuottoja
2. Toiminnan kustannusten jakoperusteet
  - Kustannukset on mahdollisuuksien mukaan kohdistettu suoraan joko lakisääteiseen tai markkinaehtoiseen toimintaan
  - Yhteiset käsittelykustannukset on jaettu käsittelyyn tulevien jätemäärien alkuperän mukaisesti
  - Muut yhteiset kustannukset (hallinnon ym. vastaavien toimintojen kustannukset) on jaettu yhtiön lakisääteisen ja markkinaehtoisen toiminnan liikevaihdon mukaisessa suhteessa
3. Rahoitustuotot ja -kulut on jaettu yhtiön lakisääteisen ja markkinaehtoisen toiminnan liikevaihdon suhteessa
4. Tilinpäätössirrot on jaettu yhtiön lakisääteisen ja markkinaehtoisen toiminnan liikevaihdon suhteessa
5. Tuloverot on jaettu yhtiön lakisääteisen ja markkinaehtoisen toiminnan verotettavan tulon suhteessa

Jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Suunnitelman mukaisten poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Kujalan uusi kaatopaikka poistetaan täyttöasteen mukaisesti, muut suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden arvioidun taloudellisen käyttöiän perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokuukaudesta alkaen.

Poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ovat:

Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmat	3-5 v	33,33 - 20 %
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Konehalli, vaakarakennus, jäteasema Pilleri	20 v	5 %
Murskauslaitos MURRE	20 v	5 %
Kujalan käsittelykentät	8 v	12,50 %
Kujalan toimistorakennus	30 v	3,34 %
Lajitteluterminaali LATE	30 v	3,34 %
Nestemäisten jätteiden käsittelylaitos	15 v	6,67 %
Käsittelyhalli	15 v	6,67 %
Jäteasemien rakennukset	10-15 v	10 - 6,67 %
Rakennusten tekniset laitteet	5-10 v	20 - 10 %
Vaakakatokset	20 v	5 %
Rakennelmat	5-10 v	20 - 10 %
Koneet ja kalusto		
Koneet ja kalusto	3-10 v	33,33 - 10 %
Muut aineelliset hyödykkeet		
Pintarakenteet ja asfaltoinnit	8 v	12,50 %
Kaasunkeräysjärjestelmä	10 v	10 %
Jäteasemien vastaanottoalueet	15 v	6,67 %
Kujalan uusi kaatopaikka	täyttöasteen mukaan	
Vesien johtamisjärjestelmä ja tasausaltaat	20v	5 %
Vesienhallintajärjestelmä	10v	10 %
Muut aineelliset hyödykkeet ja rakenteet	5-10v	20 - 10 %

Tutkimus- ja kehittämismenot

Kehitystoiminnan kulut on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Tiedot ilmenevät kohdasta Jaksotuseriaatteet ja menetelmät.

Tuloslaskelmaan sisältyvät pakollisten varausten muutokset ja jäteverokulut

	2014	2013
Ulkopuoliset palvelut		
Jälkihoitovarausten muutos	-482 408,13	-132 919,77
Käsittelyvarausten muutos	-319 822,00	-89 608,00
Liiketoiminnan muut kulut		
Jäteverokulut	-795 500,00	-1 107 020,00

Pakollisten varausten käsittely on esitetty taseen liitetiedoissa. Jätteenkäsittelymaksuihin sisältyvät jäteverolain mukaiset vero-osuudet on kirjattu liikevaihtoon. Maksettavat jäteverot on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin. Vero tilitetään tullilaitokselle jälkikäteen 3kk:n jaksoissa vastaanotetun kaatopaikalle sijoitetun jätemäärän mukaisesti. Jätevero oli tilikaudella 50 euroa /tonni kaatopaikalle sijoitettavaa jäteverollista jätettä.

Tuloslaskelman rahoitustuotot ja -kulut

	2014	2013
Osinkotuotot	1 850,00	2 050,00
Korkotuotot	152 183,17	40 210,95
Rahoitustuotot	5 816,75	6 797,71
Korkokulut	-142 499,11	-101 157,81
Rahoituskulut		-10,00
Yhteensä	17 350,81	-52 109,15

Lakisääteisen ja markkinaehtoisen toiminnan erittely

Lakisääteinen toiminta	2014	2013
Tuotot	11 709 816,73	11 441 295,81
Kulut	11 619 960,64	11 696 842,41
Tulos	89 856,09	-255 546,60
Markkinaehtoinen toiminta	2014	2013
Tuotot	2 592 102,95	3 415 492,86
Kulut	2 617 048,36	2 910 499,45
Tulos	-24 945,41	504 993,41

TASEEN LIITETIEDOT
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2014	2013
EAKR Kipsi- ja kattohuopajätteen keräys kierrätykseen tukiosuus 1.7.-31.12.2014	20 502,13	
EAKR Materiaalitehokas jätehuolto 1.1.-30.6.2013		7 024,02
EAKR Materiaalitehokas jätehuolto 1.7.-31.12.2013		7 777,69
Muut	157 877,64	45 102,72
Siirtosaamiset 31.12.	178 379,77	59 904,43

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut
Kirjanpitoarvo 1.1.	15 152,31	0,00
Hankintameno 1.1.	144 572,76	0,00
Lisäykset tilikauden aikana	2 531,33	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-	-
Hankintameno 31.12.	147 104,09	0,00
Kertyneet sm-poistot 1.1.	129 420,45	-
Vähennyksiin kohdistuneet poistot	-	-
Tilikauden poistot	7 857,65	-
Kertyneet sm-poistot 31.12.	137 278,10	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 825,99	0,00
Poistoero 1.1.	5 319,51	
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.	- 3 801,98	
Poistoero 31.12.	1 517,53	
Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet liittymismaksut	Rakennukset ja rakennelmat
Kirjanpitoarvo 1.1.	35 473,56	6 062 648,61
Hankintameno 1.1.	35 473,56	11 838 978,05
Lisäykset tilikauden aikana	-	758 894,11
Siirto erien välillä	-	226 858,88
Vähennykset tilikauden aikana	-	-
Hankintameno 31.12.	35 473,56	12 824 731,04
Kertyneet sm-poistot 1.1.	-	5 776 329,44
Vähennyksiin kohdistuneet poistot	-	-
Tilikauden poistot	-	576 620,30
Kertyneet sm-poistot 31.12.	-	6 352 949,74
Kirjanpitoarvo 31.12.	35 473,56	6 471 781,30
Poistoero 1.1.	-	238 783,56
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.	-	-221 714,63
Poistoero 31.12.	-	17 068,93

	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	
Kirjanpitoarvo 1.1.	3 063 420,62	2 148 784,73	
Hankintameno 1.1.	6 053 779,63	4 492 571,29	
Lisäykset tilikauden aikana	132 615,20	43 145,61	
Siirto erien välillä	-	-	
Vähennykset tilikauden aikana	-344 865,23	-	
Hankintameno 31.12.	5 841 529,60	4 535 716,90	
Kertyneet sm-poistot 1.1.	2 990 359,01	2 343 786,56	
Vähennyksiin kohdistuneet poistot	-342 965,23	-	
Tilikauden poistot	526 607,98	227 441,17	
Kertyneet sm-poistot 31.12.	3 174 001,76	2 571 227,73	
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 667 527,84	1 964 489,17	
Poistoero 1.1.	442 462,35	85 035,70	
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.	-85 216,12	23 710,96	
Poistoero 31.12.	357 246,23	108 746,66	

	Ennakkomaksut	Keskeneräiset han- kinnat	YHTEENSÄ
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,00	327 414,49	11 652 894,32
Hankintameno 1.1.	0,00	327 414,49	22 892 789,78
Lisäykset tilikauden aikana	17 000,00	79 526,74	1 033 712,99
Siirto erien välillä	-	-226 858,88	0
Vähennykset tilikauden aikana	-	-	-344 865,23
Hankintameno 31.12.	17 000,00	180 082,35	23 581 637,54
Kertyneet sm-poistot 1.1.	-	-	11 239 895,46
Vähennyksiin kohdistuneet poistot	-	-	-342 965,23
Tilikauden poistot	-	-	1 338 527,10
Kertyneet sm-poistot 31.12.	-	-	12 235 457,33
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 000,00	180 082,35	11 346 180,21
Poistoero 1.1.			771 601,12
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.			-287 021,77
Poistoero 31.12.			484 579,35

Erittely oman pääoman muutoksista

	2014	2013
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	1 876 000,00	1 876 000,00
Osakepääoma 31.12.	1 876 000,00	1 876 000,00
Vararahasto 1.1.	284 402,08	284 402,08
Vararahasto 31.12.	284 402,08	284 402,08
Sidottu oma pääoma yhteensä	2 160 402,08	2 160 402,08
Vapaa oma pääoma		
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	1 848 650,64	1 758 850,92
Osingonjako	-240 128,00	-187 600,00
Edellisiin tilikausiin kohdistuvat oikaisut		27 952,91
Tilikauden voitto	64 910,68	249 446,81
Vapaa oma pääoma yhteensä = voitonjakokelpoiset varat	1 673 433,32	1 848 650,64
Oma pääoma yhteensä	3 833 835,40	4 009 052,72

Yli 5 vuoden päästä erääntyvä vieras pääoma

	2014	2013
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat saman konsernin yrityksille	6 011 671,00	6 673 337,00

Pakolliset varaukset

	2014	2013
Jälkihoitovaraus tilikauden alussa	1 044 878,43	911 958,66
Varauksen lisäys tilikaudella	584 843,62	593 511,03
Varauksen käyttö tilikauden aikana	-102 435,49	-460 591,26
Jälkihoitovaraus tilikauden lopussa	1 527 286,56	1 044 878,43

Ympäristöluvan mukaisia jälkihoitovelvoitteita vastaava varaus kirjataan vuosittain pakollisena varauksena. Varaus vuonna 2014 oli 6,5 euroa/maksullinen kaatopaikalle sijoitettava jätetonni ja lajitteluterminaali LATE:lle vastaanotettu seka- ja rakennusjätetonni, kuitenkin vähintään 500 000,00 euroa. Jälkihoitovaraukseen on kirjattu lisäksi kaasunkeräyksen vuositulo. Toteutetut jälkihoitokulut katetaan varauksesta.

Jälkihoitovaraukseen sisältyy lisäksi kaatopaikan Länsipään saneerauksen maiden vastaanottomak-sutuloja, yhteensä 329 693,29 euroa, jotka käytetään tulevana vuosina saneerauskulujen kattami-seen. Jälkihoitovaraus on verotuksessa vähennyskelpoton erä. Jälkihoidon lisäksi yhtiöllä on kaato-paikoille sulkemisen jälkeen 30 vuoden seurantavelvoite.

	2014	2013
Käsittelyvaraus tilikauden alussa	406 502,00	316 894,00
Varauksen muutos tilikaudella	319 822,00	89 608,00
Käsittelyvaraus tilikauden lopussa	726 324,00	406 502,00

Käsittelyvarauksena on kirjattu vastaanotettujen, mutta vielä käsittelemättä olevien pilaantuneiden maiden, betonien ja muiden jätteiden käsittelyvastuita vastaava kuluerä. Käsittelyvaraus on verotuksessa vähennyskelvoton erä.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2014	2013
Palkat sosiaalikuluihin	426 580,18	419 520,50
Tuloverot	104 298,78	63 851,52
Muut	45 877,38	49 572,27
Siirtovelat 31.12.	576 756,34	532 944,29

KONSERNITIEDOT

Konsernin tiedot

Yhtiö kuuluu tytäryhtiönä Lahden kaupunkikonserniin. Lahden kaupungin omistusosuus yhtiöstä 31.12.2014 oli 51,5 %. Lahden kaupungin konsernitilinpäätös on saatavissa kaupunginkansliasta, os. Harjukatu 31, 15100 Lahti.

Omistusyhteisyritykset

LABIO Oy kotipaikka Lahti, Y-tunnus 1860042-6. PHJ:n omistusosuus 40 %. LABIO Oy:n emoyhtiö on Lahti Aqua Oy, joka kuuluu Lahden kaupunkikonserniin. Yhtiön tilikausi päättyi 31.12.2014. Tilikauden tulos oli 254 509,25 euroa.

Yhtiö on myöntänyt osakeyhtiölain 12 luvun mukaisen 1 200 000,00 euron pääomallain LABIO Oy:lle, jolloin pääoman ja koron maksamisesta ei anneta vakuutta. Laina-aika on 15 vuotta. Lainan pääomaa lyhennetään ja korkoa maksetaan osakeyhtiölain 12 luvussa asetetuilla rajoituksilla. Mikäli korkoa ei voida maksaa tai sitä maksetaan vain osittain, siirtyy maksamaton korko seuraavaan maksun edellytykset täyttämään eräpäivään. Pääomallainasta ei ole saatu vakuutta. Lainan korko on 4,65 %. Kokonaiskorko on voimassa velan nostopäivästä 10 vuoden korkojakson loppuun asti. Velkaa lyhennetään puolivuositteittäin ja ensimmäisen kerran 30.5.2016 mikäli yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomallainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudemman tilinpäätöksen sisältävän taseen mukaisen tappion määrän.

Lainasaamisten erittely

Saamiset konsernin yhteisöiltä ja omistusyhteisyrityksiltä

Sijoitukset	2014	2013
Lainasaaminen LABIO Oy	2 300 000,00	2 300 000,00
Pääomallainasaaminen LABIO Oy	1 200 000,00	1 200 000,00

Saamisten erittely

Saamiset konsernin yhteisöiltä ja omistusyhteisyrittäjiltä

	2014	2013
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	15 000,00	
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	312 735,70	217 748,23
Myyntisaamiset LABIO Oy	54 330,73	126 891,50
Siirtosaamiset LABIO Oy	71 572,97	
Konsernitilisaaminen		193 974,62
Yhteensä	453 639,40	538 614,35

Velkojen erittely

Velat konsernin yhteisöille ja omistusyhteisyrittäjille

	2014	2013
Pitkäaikaiset		
Lainat rahoituslaitoksilta	8 658 335,00	9 320 001,00
Lyhytaikaiset		
Lainat rahoituslaitoksilta	661 666,00	661 666,00
Ostovelat	123 951,19	146 220,10
Ostovelat LABIO Oy	130 699,40	143 804,08
Konsernitilivelat	155 789,11	
Yhteensä	9 730 440,70	10 271 691,18

Yhtiökokouksessa 24.5.2000 hyväksytyn Lahden kaupungin konserniohjeen mukaisesti yhtiö on hallituksen päätöksellä 12.4.2001 liittynyt Lahden kaupungin konsernipankin käyttäjäksi. Yhtiön käyttöoikeustilin kulloinenkin saldo on konsernitilisaamista tai konsernitilivelkaa konsernitilinomistajalta eli Lahden kaupungilta.

TULOVEROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2014	2013
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset		
Pakollisista varauksista	450 722,11	290 276,09
Kirjaamattomat laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössiirtojen kertymästä	96 915,87	154 320,22

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

Vakuustalletukset

Yhtiö on asettanut omia konsernipankille tehtyjä talletuksia sitoumuksiensa vakuudeksi. Vakuustalletukset on esitetty taseessa lainasaamisissa saman konsernin yritysiltä.

	2014	2013
Heinolan kaupunki / Heinolan jäteaseman ympäristöluvan mukaiseksi vakuudeksi	10 000,00	
Lahden seudun ympäristölautakunta / Hollolan jäteaseman ympäristöluvan mukaiseksi vakuudeksi	5 000,00	
Yhteensä	15 000,00	

Leasingvastuut

	2014	2013
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	87 783,30	86 936,20
Myöhemmin maksettavat	69 704,03	128 666,61

Muut taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, mikäli kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 895 030,92 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2023.

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

	2014	2013
Tilintarkastus	3 200,00	1 663,00
Todistukset ja lausunnot		
Yhteensä	3 200,00	1 663,00

LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ
Henkilöstön määrä (31.12.)

	2014	2013
Toimihenkilöt	14	14
Työntekijät	24	23
Yhteensä	38	37

Palkat, palkkiot ja luontaisedut

	2014	2013
Hallituksen jäsenille maksettujen palkkioiden määrä	15 030,00	14 760,00
Toimitusjohtajalle maksettujen palkkojen määrä	96 951,10	95 641,10
Toimitusjohtajalle tilikaudelta maksettavien tulos- ja kannustepalkkioiden määrä	3 540,00	2 860,00
Toimitusjohtajalle maksettujen luontaisetujen määrä (puhelinetu)	240,00	240,00
Henkilöstölle maksettujen palkkojen määrä	1 591 391,37	1 568 223,34
Henkilöstölle tilikaudelta maksettavien tulospalkkioiden määrä	39 526,00	38 277,00
Henkilöstölle maksettujen luontaisetujen määrä (puhelin- ja autoetuja)	24 720,00	29 229,52

PHJ

PÄIJÄT-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Lahdessa 4. päivänä maaliskuuta 2015

Jussi Lanu
Hallituksen puheenjohtaja

Tuula Honkanen
toimitusjohtaja

Risto Helander

Harri Metsänen

Pekka Moilanen

Heikki Salonsaari

Kimmo Tenhunen

Maria Virtanen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Lappeenrannassa 24. päivänä *maalisk* kuuta 2015

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Pasi Waris, KHT

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Kirjanpitokirja	Säilytystapa
Tasekirja	Liimasidottuna kirjana
Tase-erittelyt	Liimasidottuna kirjana
Päiväkirjat	CD-levyllä
Pääkirjat	CD-levyllä

CD-levyjen aineisto on PDF-muodossa ja HTML-muodossa sisältäen lukuohjelmat MS Windows ympäristöön.

TOSITELAJIT JA TOSITTEIDEN SÄILYTYSTAPA

Tositelajit	Säilytystapa
Pkviennit	Paperitositteina
Tiliote	CD-levyllä
Muistiotositteet	Paperitositteina
Käyttöomaisuuskirjanpito	Paperitositteina
Ostolaskut	CD-levyllä
Myyntilaskut	Sähköisessä arkistossa ja paperitositteina
Palkat	Paperitositteina